

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Ülevaade MAK 2014-2020 investeringutoetuste võimalustest

Triin Luksepp

Maaettevõtluse ja finansmajanduse konsulent

13.12.2016

Toetusmeetmed 2014-2020 (1)

- Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks
- Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine
- Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine
- Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid
- Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks
- Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas

Toetusmeetmed 2014-2020 (2)

- Teadmussiire ja teavitus
- Nõuandeteenuste toetamine
- Kvaliteedikavades osalemine
- Koostöö (klaster)
- LEADER
- Tootjarühmade loomine
- jne.

Toetusmeetmed tootjarühmale

- Põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus
- Tootjarühmade tunnustamine
- Tootjarühmade loomine ja arendamine
- Tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (1)

- Eesmärk aidata kaasa mitmekesise põllumajandusettevõtete struktuuri säilimisele
- Väikeste põllumajandusettevõtete põhivara moderniseerimine
- Väikeste põllumajandusettevõtete majandusliku toimimise parandamine
- Hindamise aluseks on äriplaan (kavandatavad investeeringud)

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (2)

Toetuse saajateks on põllumajandusettevõtja:

- 50% kogu müügitulust on saadud omatoodetud põllumajandussaadustest või nende töötlemisest
- Ettevõtte on tegutsenud vähemalt 2 majandusaastat, millest viimane on vähemalt 12 kuu pikkune
- põllumajandusettevõtja põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu on taotlemisele vahetult eelnenud kahest majandusaastast vähemalt ühel olnud vahemikus 4 000–14 000 eurot ja vahetult eelnenud teisel majandusaastal suurem kui 1200 eurot

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (3)

Toetatavad tegevused:

- Toetust võib taotleda äriplaanis toodud põllumajandusliku tegevuse arendamise alasteks tegevusteks
- Vähemalt 50% toetusest tuleb kasutada põllumajanduslikus tegevuses kasutatava materiaalse vara ostmiseks
- Toetuse suurus kuni 15000 eurot programmiperioodil (sh seotud osapooled)

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (4)

- Põllumajandusettevõtja esitab äriplaani. Äriplaani rakendamine peab algama kuue kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast
- Toetus kahes osas – 75% (I osa) ja 25% (II osa), toetuse teostamine ühe aasta jooksul
- Toetuse teise osa maksmine sõltub esimese osa nõuetekohasest kasutamisest

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (5)

Taotluste hindamine:

- Taotleja ei ole MAK 2007–2013 meetme 1.4 „Põllumajandusettevõtete ajakohastamine“ raames investeringutoetust saanud – 10 p
- Taotleja põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu osakaal kogumüügitulust on suurem - 10 p
- Taotlejaks on ettevõtja, kelle ettevõtte on tunnustatud või mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekuajal – 4 p
- Toetust kasutatakse aianduse, heintaimede seemnetootmise, köögiviljaseemnete kasvatuse, seenekasvatuse, mesinduse, linnukasvatuse, lamba- ja kitsekasvatuse või küülikukasvatuse valdkondade arendamiseks -15p
- Taotleja suurendab omaosalust – 12 p

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (1)

Üldeesmärk on põllumajandusettevõtjate tulemuslikkuse parandamine ja keskkonnahoidliku põllumajandustootmise arendamine

Spetsiifilised eesmärgid:

- Põllumajandusettevõtjate tulemuslikkuse parandamine läbi tootmise kaasajastamise ja ühise majandustegevuse edendamise.
- Keskkonnahoidlike põllumajandus- ja loomakasvatusehitiste rajamine ja uuendamine.
- Keskkonnasõbraliku energia tarnekindluse suurendamine põllumajandusettevõtetele.

Meetme eelarve

- **Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamine meetme eelarve on kokku – 146 milj eurot**
  - sh esimeses taotlusvoorus 47,5 milj eurot
  - sh teises (vaid seakasvatus (10 milj €)) ja kolmandas taotlusvoorus 20 milj eurot
  - sh kolmandas taotlusvoorus 24 milj eurot

Meetme eelarve kujunemine 2015. aastal

Meede	Kogueelarve (€)	2015.a esimene taotlusevoor	2015. a teine taotlusvoor (sead)	2015. a kolmas taotlusvoor
Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamine	146 000 000	47 500 000	6 000 000	24 000 000
... sh piimatootmine		14 250 000		7 200 000
... sh loomakasvatus (v.a piimatootmine ja mesindus)		10 750 000	6 000 000	6 000 000
... sh teravilja, õliseemnete ja valgurikaste taimede kasvatamine		17 100 000		6 000 000
... sh muu põllumajandustootmine		5 400 000		4 800 000

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (2)

- Omatoodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud toodete müügitulu on taotlemise aastale vahetult eelnenud majandusaastal olnud suurem kui 14 000 eurot ja vahetult eelnenud teisel majandusaastal suurem kui 1200 eurot
- Ettevõtte on tegutsenud vähemalt 2 majandusaastat, millest viimane on vähemalt 12 kuu pikkune
- Mõlemal vaadeldaval majandusaastal peab olema enam kui 50% ettevõtte müügitulust põllumajanduslik

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (3)

Toetatavad tegevused:

- Põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks vajalike põllumajanduslike tootmishoonete ja rajatiste (sh kasvuhoonete) ehitamine
- Hoonetesse ja rajatistesse paigaldatavate (või nende juurde kuuluvate) statsionaarsete seadmete (sh infotehnoloogia- ja valveseadmete ning toodangu kvaliteeti määravate seadme) ja muu vajaliku sisseseade (sh puurid, latrid, sulud, kogumisaedikud jms) soetamine ja paigaldamine

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (4)

Toetatavad tegevused:

- Viljapuuaedaedade ja marjaistandike (edaspidi *istandikud*) rajamiseks ning laiendamiseks vajaliku paljundusmaterjali soetamine, istandike piirdeaedade ning konstruktsioonide soetamine ja paigaldamine (määratletud istikute arv) max 100 000 eurot perioodi kohta
- Mesindus- ja seenekasvatuseinventari ja -seadmete soetamine ja paigaldamine max 100 000 eurot perioodi kohta

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (5)

- Põllumajandusmasina ümberehitamine biogaasi või biokütuse tarbimisele (s.t vajalike seadmete soetamine ja paigaldamine põllumajandusmasinale)
- Põllumajandustoodete tootmiseks, säilitamiseks ja toodangu esmamüügi eelseks ettevalmistuseks vajalike mobiilsete masinate ja seadmete (sh põllutöömashinade, haakeriistade) soetamine

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (6)

- Kasutatud masinate ja seadmete (sh põllutöömashinade, haakeriistade) soetamine on toetatav vaid siis, kui taotlejaks on mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemiseks tunnustatud ettevõtte
- Kasutatud masin või seade (sh põllutöömashin, haakeriist) peab olema toodetud vähem kui viis aastat tagasi

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (7)

Toetuse määr ja suurus:

Toetussumma määramisel peetakse silmas, et see ei ületaks:

- Üldjuhul 40% abikõlbliku kulu maksumusest
- traktorite soetamise puhul 30% abikõlbliku kulu maksumusest
- Loomakoha maksumuse kohta kehtestatavat piirmäära
- Taotleja müügitulu kohta kehtestatavat piirmäära
- Toetuse osatähtsust abikõlbliku kulu maksumusest võib suurendada 5 protsendipunkti võrra, kui toetust taotleb alla 40 aasta vanune ettevõtja või põllumajandustootjaid ühendav TÜ

Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (8)

Maksimaalne toetuse suurus ettevõtja kohta perioodi jooksul kokku on kuni:

- 500 000 eurot kui investeering on seotud hoonete ja rajatiste ehitamisega ning hoonetesse ja rajatistesse (või nende juurde) kuuluvate statsionaarsete seadmete ja muu vajaliku sisseseade soetamisega.
- 100 000 eurot kui investeering on seotud istandike rajamisega, mesindus- ja seenekasvatuseinventari ja -seadmete soetamisega, põllumajandusmasina biogaasi või biokütuse tarbimisele ümberehitamisega, mobiilsete masinate ja seadmete soetamisega
- Ühte kontserni kuuluvad ettevõtjad või „Konkurentsiseaduse“ § 2 lõike 4 tähenduses valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjad loetakse maksimaalse toetuse suuruse arvutamisel üheks ettevõtjaks

Hindamine (1)

Hindamiskriteeriumite koostamisel on lähtutud, et eelistuse saaksid taotlejad või projektid:

- kes ei ole varasemalt investeringutoetust saanud
- kes on oma ettevõtte majandustsüklis tõenäoliselt oma esimeses arengufaasis
- kes ilma toetuseta investeringut planeeritud mahus tõenäoliselt ei teeks
- mis on ettevõtja jaoks pigem suuremahulised
- mis arendavad keskkonnahoidlikku põllumajandust (sh mahetootmine)
- mis aitavad tagada Eesti isevarustatust valdkondades, kus see seni ei ole täidetud
- mis soodustavad ühistegevust

Hindamine (2)

Valdkonnad:

- piimatootmine
- teravilja, õliseemnete ja valgurikaste taimede kasvatamine
- muu loomakasvatus(v.a.piimatootmine)
- muu põllumajandus
- Taotleja loetakse sellesse valdkonda kuuluvaks, kust ta on saanud taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal suurema osa oma müügitulust

Muudatused, mis puudutavad abikõlblikke tegevusi

Toetavad on järgmised kulud:

- katmikalal kasutatavad niisutusseadmed
- toetatava hoone või rajatise juurde kuuluva tuletõrje veevõtukoha ehitamine
- veo- või sõidukulud, kui need on seotud statsionaarse seadme veo või paigaldamisega

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeringutoetus (1)

- 2014-2020 programmiperioodi eelarve 25 500 000, sellest 2016 taotlusvooru eelarve oli 7 250 000 eurot
- Peamine meetme eesmärk läbi investeringute põllumajandustoodetele lisandväärtuse andmine

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (2)

- Taotleja põhitegevusala on vahetult eelnenud majandusaastal toiduainete tootmine (EMTAK jao C alajagu 10) juba tegutsev töötleja
- Toetust võib taotleda ka mikroettevõtja, kes on põllumajandusliku majandustegevusega tegelenud vähemalt kaks taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastat ning kelle omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu koos või eraldi ületas mõlemal majandusaastal 14 000 eurot ning moodustas mõlemal majandusaastal üle 50 protsendi kogu müügitulust
- Taotleja vastavus finantsnäitajate koondhinnangule majandusliku jätkusuutlikkuse hindamise mudeli alusel

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (3)

Toetatavad tegevused:

- Põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku seadme soetamine, paigaldamine ja transport
- Põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku ehitise ehitamine
- Üksnes põllumajandustoodete turustamiseks toetust taotleda ei saa

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (4)

Toetuse määr ja suurus:

- Toetust antakse kuni 40 % toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest
- Kui taotlejaks on tunnustatud mahepõllumajanduse valdkonnas on toetusmäär 45%
- Toetuse maksimaalne suurus kogu arengukava programmiperioodi jooksul on 500 000 eurot ühe taotleja kohta
- Taotluse menetlemine 100 tööpäeva

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (5)

Hindamine:

- Realiseerimine jaekaubanduses (sh oma kaubamärgi olemasolu)
- Patendiga kaitstud koostisaine kasutamine
- Tootearendusega seotud teadus – ja arendustöö
- Investeering seadmetesse
- Toodangu eksport ELi või kolmandatesse riikidesse
- Taastuvenergiat või bioenergiat toimiv küttesüsteem
- Taotleja kuulumine ühistusse, tootjarühma, klastrisse, ühisturustuse võrgustikku

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeringutoetus (6)

Hindamine:

- Investeeringu asukoht (Tallinnaga mittepiirnevas vallas, saartel eelistatud)
- Põllumajandusliku majandustegevusega tegelev mikroettevõtja hakkab investeeringu tulemusel tegelema põllumajandustoodete töötlemisega
- Varasem toetuse mittesaamine perioodil 2007-2013
- Suurem omafinantseeringuga investeeringud

Laen MAK rahastamisvahendist

- Rahastamisvahendist finantseeritakse põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise ning maaettevõtluse mitmekesistamise valdkonnas kavandatavaid investeeringuid, mis on jätkusuutlikud, kuid ei leia turult piisavalt rahastamisallikaid
- Mikro – ja väikeettevõtete kasvulaen
- Pikaajaline investeerimislään
- Laenu väljastab Maaelu Edendamise SA (MES)

Soovitused taotlemisel

- Mõtle investeerimise läbi, millesse on vaja investeerida (investeeringu vajalikkus ja lõppeesmärk)
- Varu aega (detailid vajavad läbitöötamist)
- Mõtle läbi finantseerimise võimalused
- Mõtle positiivselt 😊

Edukat taotlemist!

Triin Luksepp

**maatevõtluse ja finantsmajanduse
konsulent**

triin@aakri.ee

+372 530 37 453

www.priatoetused.ee

